

**GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD**

Opole, 17-11-2025 r.

OOP.D-1.053.20.2025.MG

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na Pana wiadomość elektroniczną z dnia 12.11.2025 r., Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Opolu przekazuje poniżej przedmiotowe informacje.

1. Nie prowadzimy cyklicznych inwentaryzacji krzyży, a w szczególności w podziale na te powstałe przed i po 1985 r. W wielu przypadkach nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie daty umieszczenia krzyża, a ponadto informujemy, że w świetle art. 38 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych¹, urządzenia obce, do których zaliczamy m. in. krzyże, które istniały w pasie drogowym w dniu wejścia w życie ww. ustawy, a które nie powodują zagrożenia i utrudnień ruchu drogowego oraz nie zakłócają wykonywania zadań zarządcy drogi, mogą pozostać w dotychczasowym stanie.
2. Nie wszystkie krzyże upamiętniające wypadki śmiertelne, które pojawiły się przy drogach krajowych były formalnie uzgadniane z GDDKiA i obejmowane decyzją o zajęciu pasa drogowego.
3. Zdarzają się przypadki, że krzyże są ustawiane w pasie drogowym bez uzgodnienia. Nasze służby, ze względów bezpieczeństwa ruchu drogowego, starają się na bieżąco usuwać krzyże wbite bezpośrednio w pobocza dróg. W zakresie krzyży umieszczanych w innych lokalizacjach w pasach drogowych dróg krajowych, bierzemy pod uwagę delikatność sprawy – krzyże lokalizowane są jako elementy pamięci po osobach, które utraciły życie w związku ze zdarzeniem drogowym. Ewentualne postępowania w zakresie ich usuwania muszą być traktowane z dużą ostrożnością, która ma na celu ochronę uczuć poszkodowanych tragicznym

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 889

zdarzeniem rodzin, co prowadzi do konieczności wypracowania metod, jakie nie pogłębią dyskomfortu psychicznego pogrążonych w żalu.

4. Nie prowadziliśmy, jak również nie zlecaliśmy badań dotyczących wpływu krzyży przydrożnych na rozpraszanie uwagi kierowców.

Dokument podpisany elektronicznie

*Z up. Generalnego Dyrektora Dróg
Krajowych i Autostrad*

|

*Otrzymują:

1. Adresat

*Do wiadomości:

1. Wydział Z-1, Z-2, Z-3 w miejscu

Administratorem Państwa danych osobowych jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, ul. Wronia 53, 00-874 Warszawa, tel. (022) 375 8888, e-mail: kancelaria@gddkia.gov.pl.

W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych, można kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych, za pośrednictwem adresu e-mail: iod@gddkia.gov.pl.

Dane osobowe będą przetwarzane w celu rozpatrzenia i załatwienia sprawy administracyjnej oraz w celach archiwizacji.

Administrator przetwarza Państwa dane osobowe ponieważ realizuje obowiązek prawny nałożony na niego ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.) oraz ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. z 2020 r. poz. 164) w zw. z art. 6 ust. 1 lit c RODO³⁾.

Administrator zbiera i przetwarza następujące dane osobowe: Imię i nazwisko oraz adres stron postępowania, a także inne dane osobowe stron postępowania niezbędne do wydania rozstrzygnięcia oraz dane osobowe innych osób zawarte w treści pism składanych przez strony w toku postępowania.

Administrator otrzymuje Państwa dane osobowe od stron postępowania.

Przetwarzanie Państwa danych osobowych jest konieczne do rozpatrzenia i załatwienia sprawy administracyjnej. Brak przekazania przez stronę postępowania danych osobowych wskazanych przez administratora może skutkować brakiem możliwości przeprowadzenia postępowania albo wydaniem niekorzystnej dla strony decyzji administracyjnej.

Państwa dane osobowe będą przetwarzane do czasu zakończenia postępowania, w tym ewentualnego postępowania przed sądem administracyjnym, a następnie przez okres przewidziany w przepisach o archiwizacji. Państwa dane osobowe są powierzone lub udostępniane podmiotom świadczącym na rzecz Administratora usługi związane z obsługą i rozwojem systemów IT.

W ramach funkcjonowania systemów teleinformatycznych Administratora dane osobowe mogą zostać przekazane do państwa trzeciego. Podstawą takiego przekazania są standardowe klauzule umowne (art. 46 ust. 2 lit c RODO). Szczegółowych informacji na temat warunków przekazania Państwa danych osobowych do państw trzecich można udzielić Inspektor Ochrony Danych – kontakt iod@gddkia.gov.pl.

Przysługują Państwu następujące prawa:

1. prawo dostępu do danych osobowych i ich sprostowania,
2. prawo żądania ograniczenia przetwarzania - jeżeli spełnione są przesłanki określone w art. 18 RODO,
3. prawo żądania usunięcia danych osobowych - jeżeli spełnione są przesłanki określone w art. 17 RODO,
4. prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Państwa dane osobowe nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DDP-1.051.18.2025

Warszawa, 07 listopada 2025

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA WNIOSKU

Minister Infrastruktury działając na podstawie art. 244 § 2 *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 oraz z 2025 r. poz. 769), zwanej dalej KPA, zawiadamia, że wniosek dotyczący uregulowania kwestii umieszczania przydrożnych krzyży, zniczy i tablic pamiątkowych w miejscach wypadków drogowych – nie został uwzględniony.

UZASADNIENIE

Na wstępie należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 zdanie pierwsze *ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych* (Dz. U. z 2025 r. poz. 889) zabrania się dokonywania w pasie drogowym czynności, które mogłyby powodować niszczenie lub uszkodzenie drogi i jej urządzeń albo zmniejszenie jej trwałości oraz zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego. W szczególności zabrania się lokalizacji lub umieszczania urządzeń obcych, przedmiotów i materiałów niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Jednakże w szczególnie uzasadnionych przypadkach lokalizowanie w pasie drogowym urządzeń obcych oraz reklam może nastąpić, co do zasady, wyłącznie za zezwoleniem właściwego zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej. Ponadto należy wskazać, że w myśl art. 40 *ww. ustawy o drogach publicznych* zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg wymaga zezwolenia zarządcy drogi, w drodze decyzji administracyjnej. Zezwolenie dotyczy m.in.: umieszczania w pasie drogowym urządzeń obcych. Za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę. Zatem zarządca danej kategorii drogi publicznej w przypadku wniosku o lokalizację krzyża przydrożnego czy kapliczki w pasie drogowym, rozstrzyga w indywidualnym postępowaniu o możliwości ich lokalizacji. Tym samym to zarządca drogi publicznej decyduje czy umieszczenie danego urządzenia obcego np. obiektu małej architektury w pasie drogowym drogi publicznej zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego czy też nie.

Jednocześnie należy zauważyć, że w myśl art. 38 *ustawy o drogach publicznych* istniejące w pasie drogowym urządzenia obce, które nie powodują zagrożenia i utrudnień ruchu drogowego oraz nie zakłócają wykonywania zadań zarządcy drogi, mogą pozostać w dotychczasowym stanie. W orzecznictwie zaś utrwalony jest pogląd, że *ww. art. 38 ustawy o drogach publicznych* – odnosi się do sytuacji, w których nie prowadzi się postępowania administracyjnego celem uzyskania przez określony podmiot zgody na lokalizację obiektu lub urządzenia, a następnie na zajęcie pasa drogowego, ponieważ dany obiekt lub urządzenie już w tym pasie istnieje, a zgoda na taki stan wynika z ustawy. Powyższe ma zastosowanie do sytuacji, gdy w dacie wejścia w życie ustawy o drogach publicznych (tj. 1 października 1985 r.) określone obiekty i urządzenia niezwiązane z pasem drogowym i jego funkcjami były już w nim posadowione, albo może być wynikiem działania znajdującego oparcie w przepisach prawa, wskutek którego obiekt lub urządzenie znajdujące się na nieprzynależnym do pasa

drogowego gruncie, zostają tym pasem objęte (np. poprzez zmianę planu zagospodarowania przestrzennego). Art. 38 ust. 1 zawiera swego rodzaju ustawowe, nielimitowane czasowo zezwolenie zajmowania pasa drogowego przez obiekty w nim opisane, nieobciążone opłatami za czasowe zajęcie pasa drogowego, przewidzianymi w tej ustawie. Trzeba jednak podkreślić, że przepis art. 38 ust. 1 *ustawy o drogach publicznych* dotyczy wyłącznie obiektów istniejących (uprzednio zlokalizowanych - przed 1 października 1985 r.) w pasie drogowym, nie zaś obiektów zlokalizowanych (umieszczonych) w pasie drogowym później w rozumieniu art. 40 ust. 1 i 2 ustawy (patrz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 lutego 2023 r. sygn. akt. II GSK 1381/19). Zgodnie natomiast z art. 38 ust. 2 *ustawy o drogach publicznych* przebudowa lub remont obiektów budowlanych lub urządzeń obcych wymaga zgody zarządcy drogi, a w przypadku, gdy planowane roboty są objęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę, również uzgodnienia projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego. Zatem przepis ten stanowi uprawnienie do modyfikacji stanu obiektów budowlanych i urządzeń warunkowo pozostawionych w pasie drogowym. Czynności te wymagają jednak każdorazowo zgody zarządcy drogi lub uzgodnienia z nim projektu budowlanego.

Ponadto resort infrastruktury zwraca uwagę, że zgodnie z art. 3 pkt 4 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane* (Dz. U z 2025 r. poz. 418 i 1080) kapliczki, krzyże przydrożne, figury są obiektami małej architektury, czyli jednym z rodzajów obiektu budowlanego. W myśl zaś art. 37a *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U. Nr 80, poz. 717) rada gminy może ustalić w formie uchwały zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. Wydaje się także, że krzyż przydrożny może stanowić również formę pomnika, który może być uznany za zabytek, zwłaszcza jeśli jest historyczny albo ma związek z ważnym wydarzeniem. Chociaż jednak większość nowych krzyży jest stawiana jako upamiętnienie wypadków drogowych, to starsze krzyże przydrożne, będące milczącym świadkiem historii i kultury, mogą także posiadać status zabytku. Należy także zauważyć, że w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych*, w Załączniku 3. *Metodyka charakterystyki zidentyfikowanych krajobrazów* w ppkt 5.1. „*Cechy analityczne - kulturowe krajobrazu*” wskazano, że w ramach charakterystyki cech analitycznych kulturowych należy wziąć pod uwagę zabytki oraz obiekty, które nie noszą cech zabytkowych (nie spełniają m. in. takich kryteriów jak dawność lub historyczność), ale charakteryzują je wartości estetyczne lub emocjonalne lub są istotne dla wartości danego krajobrazu (obiekty wyróżniające się). W tabeli do tego załącznika mamy określone „*Obiekty i skupienia obiektów małej architektury sakralnej*” wśród których wskazano np. w pkt 4 „*Krzyże przydrożne i wolno stojące*”. Niemniej jednak kwestie związane z przepisami *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* czy też *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych* znajdują się we właściwości resortu rozwoju i technologii.

Reasumując, należy stwierdzić, iż obecnie obowiązujące przepisy *ustawy o drogach publicznych* regulują kwestie lokalizowania w pasach drogowych dróg publicznych tzw. urządzeń obcych np. krzyży przydrożnych, tym samym resort infrastruktury nie przewiduje wprowadzania zmian ustawowych w tym zakresie. Podobnie przepisy *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* regulują kwestie lokalizowania obiektów małej architektury i reklamy w przestrzeni publicznej i dają samorządom możliwość

uporządkowania problemów z tym związanych. Natomiast resort infrastruktury nie ma wpływu na to w jakim stopniu samorządy czy też zarządcy dróg publicznych korzystają z możliwych rozwiązań prawnych w zakresie lokalizacji krzyży przydrożnych w przestrzeni publicznej.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 246 § 1 KPA, wnioskodawcy niezadowolonemu ze sposobu załatwienia wniosku służy prawo wniesienia skargi w trybie określonym w rozdziale 2 działu VIII KPA.

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia MINISTRA INFRASTRUKTURY

Katarzyna Kościeszka

Dyrektor

Departamentu Dróg Publicznych

Informacja na temat przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), informuję, że:

- 1) administratorem Pani/Pana danych osobowych jest minister właściwy do spraw transportu z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, zwany dalej „Administratorem danych”;
- 2) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia Pani/Pana skargi w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 oraz z 2025 r. poz. 769), zgodnie z § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. poz. 46);
- 3) podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest konieczność wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na Administratorze danych wynikających z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków;
- 4) Administrator danych przewiduje możliwość powierzenia przetwarzania danych innym podmiotom świadczącym na rzecz Administratora danych usługi z zakresu IT;
- 5) podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale konsekwencją niepodania danych byłoby pozostawienie skargi bez rozpoznania zgodnie z § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków;
- 6) posiada Pani/Pan prawo do:
 - żądania dostępu do treści swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania,
 - wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w zakresie w jakim przetwarzanie nie wynika z obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze danych,
 - wniesienia skargi do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 7) Pani dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu;
- 8) Pani/Pana dane osobowe w zakresie rozpatrywania skargi, będą przechowywane przez Administratora danych przez okres niezbędny do załatwienia sprawy, a następnie przez okres 25 lat, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164), po tym czasie wraz z dokumentacją zostaną przekazane do właściwego archiwum państwowego jako materiał archiwalny;
- 9) dane kontaktowe do Inspektora ochrony danych w Ministerstwie Infrastruktury: Inspektor ochrony danych, Ministerstwo Infrastruktury, ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, adres e-mail: inspektor.RODO@mi.gov.pl. Z Inspektorem ochrony danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania przez Administratora Pani/Pana danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z tym przetwarzaniem danych.

